

“საქართველოს მთავრობასა და ირლანდიის მთავრობას
შორის შემოსავლებზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა
და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ შეთანხმების”
პროექტის თაობაზე უწყებების მიერ წარმოდგენილი
შენიშვნების განხილვის შედეგების ცხრილი.

შენიშვნის ავტორი	შენიშვნა	შედეგი
1.	2.	3.
საგარეო საქმეთა სამინისტრო (17.09.07 №591/14)	შენიშვნები არა აქვს	
ეკონომიკური რეიტარების სამინისტრო (29.09.07 №17/2418 /3-7)	შენიშვნები არა აქვს	
იუსტიციის სამინისტრო (08.08.07 №01/23/0 3-6735)	<p>1. შეთანხმების პროექტის მე-2 მუხლის მე-3 და მე-4 პუნქტებში სიტყვას “შეთანხმება” წინ დაემატოს სიტყვა “წინამდებარე”.</p> <p>2. პროექტის მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის “d” ქვეპუნქტში ტერმინი “პირი” მიზანშეწონილია განიმარტოს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტის შესაბამისად</p> <p>3. მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის “h” ქვეპუნქტის მიმართ გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-12 მუხლის მე-15 პუნქტში მოცემული “საერთაშორისო გადაზიდვის” განმარტება მოიცავს ნებისმიერი სახის სატრანსპორტო საშუალებით ტვირთების გადატანას ან/და მგზავრების გადაყვანას.</p>	<p>- წარმოდგენილ პროექტში, აგრეთვე ძალაში შესულ შეთანხმებებში, როგორც მითითებულ, ასევე სხვა მუხლებში, ნახმარია “ეს შეთანხმება,” “ამ შეთანხმებას.” ვცდილობთ ყველა შეთანხმებაში დავიცვათ ერთი და იგივე სტილი.</p> <p>- ტერმინი “პირი” განმარტებულია OECD-ს მოდელის მიხედვით. ტერმინი ასეთი სახით განმარტებულია სხვადასხვა ქვეყნების, მათ შორის საქართველოს მიერ გაფორმებულ შეთანხმებებში. ამ შემთხვევაში მნიშვნელოვანია პირი წარმოადგენდეს გადასახადის გადახდელს, რაც დამატებით დაზუსტებულია შეთანხმების პროექტის მე-4 მუხლში ტერმინის “რეზიდენტი” განმარტების დროს.</p> <p>- OECD-ს მოდელი ითვალისწინებს გადაზიდვებს მხოლოდ საჰაერო, საზღვაო და სამდინარო ტრანსპორტით. სხვადასხვა ქვეყანასთან მოლაპარაკებების დროს, საქართველოს ინტერესებისა და რეალური საჭიროების გათვალისწინებით, აღნიშნულს ზოგიერთ შემთხვევაში ემატება სახმელეთო ტრანსპორტი (საავტომობილო და სარკინიგზო), ან აკლდება სამდინარო. წარმოდგენილ პროექტში შესულაა მხოლოდ საჰაერო და საზღვაო გადაზიდვები.</p>

4. მე-5 მუხლის მე-3 პუნქტის მიმართ გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 29-ე მუხლის მე-2 პუნქტის ა) ქვეპუნქტი სამშენებლო მოედანს, სამონტაჟო ან სააპწყობო ობიექტს მიიჩნევს მუდმივ დაწესებულებასთან გათანაბრებულ ობიექტად მისი არსებობის დროის მიუხედავად.

5. მიზანშეწონილია, შეთანხმების მე-6 მუხლის პირველ პუნქტთან მიმართებით, მხედველობაში იქნეს მიღებული ის, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 168 მუხლის პირველი პუნქტის "შ" ქვეპუნქტის თანახმად, გადასახადისგან გათავისუფლება "2008 წლის 1 იანვრამდე სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში დასაქმებული ფიზიკური პირის მიერ საქართველოში წარმოებული სოფლის მეურნეობის პროდუქციის პირველადი მიწოდებით მიღებული შემოსავალი, თუ კალენდარული წლის განმავლობაში ამ ფიზიკური პირის მიერ ამ მოწოდებით მიღებული ერთობლივი შემოსავალი არ აღემატება 100000 ლარს".

6. მე-6 მუხლის მე-2 პუნქტში ტერმინის "უძრავი ქონება" განმარტება არ არის შესაბამისობაში საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 149-ე და 150-ე მუხლებთან.

7. შეთანხმების პროექტის მე-7 მუხლის მე-6 პუნქტის შესაბამისად, მუდმივი დაწესებულების მოგების განსაზღვრის მეთოდი შეიძლება შეიცვალოს "დამაჯერებელი და საკმარისი მიზეზის" წარმოშობის შემთხვევაში. დასაზუსტებელია თუ რა იგულისხმება აღნიშნულ მიზეზში, რადგან საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე მუხლით დადგენილია მუდმივი დაწესებულების კუთვნილი მოგების განსაზღვრის წესი.

8. მე-8 მუხლის პირველ პუნქტთან მიმართებით მიზანშეწონილია მხედველობაში იქნეს მიღებული ის გარემოება, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 170-ე მუხლის მე-2 პუნქტის თანახმად - "უცხოური საწარმო (გარდა საავიაციო ტრანს-

- აღნიშნულ შემთხვევაში OECD-ის მოდელი ეწინააღმდეგება არა მარტო საქართველოში არამედ სხვა ქვეყნების ეროვნულ კანონმდებლობებსაც. მოდელი ითვალისწინებს სამშენებლო მოედნის მუდმივ დაწესებულებად ჩათვლის პერიოდს, ანუ იმ დროის განსაზღვრა რომლის განმავლობაში ობიექტი გათავისუფლებულია პირდაპირი გადასახადებისაგან. ეს იმ შედეგატების ნაწილი, რისთვისაც იდება ტიპის შეთანხმებები. ამასთან, საქართველოში არსებული რეალობის გათვალისწინებით ვცდილობთ, რომ შედეგათიანი პერიოდის ხაზგრძლივობა იყოს მაქსიმალურად მოკლე.

- შენიშვნა გათვალისწინებულია. აღნიშნულ გარემოება მხედველობაში იქნა მიღებული.

- მე-6 მუხლის პირველ პუნქტით გათვალისწინებულია უცხო ქვეყნის რეზიდენტის მიერ მორე ქვეყანაში მდებარე უძრავი ქონებიდან მიღებული შემოსავლის წყაროსთან დაბეგვრ ბოლო ამ მუხლის მე-2 პუნქტის მიხედვით ტერმინს "უძრავი ქონება" აქვს ის მნიშვნელობა, რომელიც მას გააჩნია იმ ხელშეკრული სახელმწიფოს საგადასახადო კანონმდებლობით, რომელშიც მდებარეობს ან ხილველი ქონება.

- იგულისხმება სწორედ ის, რაზეც საუბარ თავად შენიშვნაში. კერძოდ, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 166-ე მუხლი დადგენილია საწარმოს მუდმივი დაწესებულების კუთვნილი მოგების განსაზღვრის წესი, ხოლო კოდექსისაგან განსხვავებული წესის დადგენა კი მხოლოდ მასში სათანადო ცვლილებების ან რატიფიცირებული საერთაშორისო შეთანხმების საფუძველზე შესაძლებელია.

- კოდექსის აღნიშნული დებულება ეხებათ უცხოურ საწარმოებს, რომლებსაც საქართველოში გააჩნიათ მუდმივი დაწესებულება. მა დაბეგვრა ხორციელდება შეთანხმების მე-6 მუხლის (მუდმივი დაწესებულება) შესაბამისად.

პორტიტ მგზავრთა საერთაშორისო გადაყვანისა და ტვირთების საერთაშორისო გადატანის განმახორციელებლებისა), რომლებიც საქართველოში ახორციელებენ საქმიანობას მუდმივი დაწესებულების მეშვეობით, წარმოადგენენ მოგების გადასახადის გადამხდელს...”, ამასთან, 170-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, საავიაციო ტრანსპორტით მგზავრთა საერთაშორისო გადაყვანისა და ტვირთების საერთაშორისო გადატანის განმახორციელებელი უცხოური საწარმოს საქმიანობა ასევე ექვემდებარება საქართველოში დაბეგვრას.

9. ამავე მუხლის მე-3 პუნქტში ტერმინი “პული” უცნობია საქართველოს კანონმდებლობისათვის.

10. პროექტის მე-9 მუხლის სათაურში ტერმინი “ურთიერთდამოკიდებული საწარმოები” მართებულია შეიცვალოს ფრაზით “ურთიერთდამოკიდებული პირები” და განიმარტოს საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 23-ე მუხლის შესაბამისად.

11. მე-11 მუხლის მე-4 პუნქტთან მიმართებით, მიზანშეწონილია გათვალისწინებულ იქნეს, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-12 მუხლის მე-12 პუნქტის თანახმად ტერმინი “პროცენტი” არ მოიცავს საქონლის მიწოდებით ან/და მომსახურების გაწევით წარმოშობილ სავალე ვალდებულებებს.

12. მე-12 მუხლის მე-2 პუნქტთან მიმართებით მიზანშეწონილია მიგვაჩინა გათვალისწინებულ იქნეს ის გარემოება, რომ საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მე-12 მუხლის მე-13 პუნქტის “ა” ქვეპუნქტის შესაბამისად ტერმინი “როიალტი” აგრეთვე მოიცავს სასარგებლო წიაღისეულის მოპოვებისა და ტექნოგენური წარმონაქმნების გადამუშავების პროცესში წიაღით სარგებლობის უფლების საფასურს, ხოლო ამავე მუხლის მე-13 პუნქტის “ვ” ქვეპუნქტის შესაბამისად “...ტექნიკური დახმარების გაწევისათვის ან

სად, აღნიშნული არ შეეხება საერთაშორისო გადაზიდვების განმახორციელებელ საწარმოებს, რომელთა დაბეგვრა რეგულირდება შეთანხმების მე-8 მუხლის მე-2 პუნქტის საფუძველზე.

- შენიშვნის მეორე ნაწილთან დაკავშირებით, საქართველოს საგადასახადო კოდექსის 170-ე მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად, საავიაციო ტრანსპორტით მგზავრთა საერთაშორისო გადაყვანისა და ტვირთების საერთაშორისო გადატანის განმახორციელებელი უცხოური საწარმოს საქმიანობა მართლაც ექვემდებარება საქართველოში დაბეგვრას, მაგრამ იმ შემთხვევაში, თუ აღნიშნული საწარმო საქართველოში საქმიანობას ახორციელებს მუდმივი დაწესებულების მეშვეობით.

- ტერმინი “პული” მიღებულია და ფართოდ გამოიყენება საერთაშორისო პრაქტიკაში. იგი იხმარება სხვადასხვა ენებზე გაფორმებულ ანალოგიურ შეთანხმებებში (მაგალითად, რუსულ ენაზე). ტერმინი იხმარება საქართველოს მიერ გაფორმებულ და ძალაში შესულ ფველა ანალოგიურ შეთანხმებაში. “საქართველოს საერთაშორისო შეთანხმებების შესახებ” საქართველოს კანონის მე-6 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად “საქართველოს საერთაშორისო შეთანხმება” საქართველოს კანონმდებლობის განუყოფელი ნაწილია.

- მე-9 მუხლის სათაურის გამოცვლა არ მიგვაჩნია მიზანშეწონილიად, რადგან ან მუხლის დებულებები ეხება საწარმოებს.

- აღნიშნული გარემოება მხედველობაში იქნ. მიღებული.

- მინერალური წიაღისეულის, საბადოებისა და სხვა ბუნებრივი რესურსების დამუშავების, ან დამუშავების უფლებისათვის ცვლადი ან ფიქსირებული გადასახდელები (საზღაური) ექვემდებარება შეთანხმების მე-6 მუხლის და იბეგვრება შემოსავლის წყაროსთან.

<p>ამ უფლებათა გამოყენებაზე უარის თქმით მიღებულ შემოსავალს.</p> <p>13. შეთანხმების მე-13 მუხლის სათაურში ფრაზა “შემოსავლები კაპიტალის მატებიდან” უცნობია საქართველოს კანონმდებლობისთვის.</p> <p>14. მართებულია, შეთანხმების პროექტით განისაზღვროს მასში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის წესი.</p> <p>15. ამასთან, “საქართველოს საგადასახადო კოდექსის” მე-2 მუხლის მე-7 პუნქტის და “საქართველოს საერთაშორისო ზღვარულულების შესახებ” საქართველოს კანონის მე-14 მუხლის მე-2 პუნქტის “ვ” ქვეპუნქტის თანახმად, წარმოდგენილი შეთანხმება ექვემდებარება საქართველოს პარლამენტის მიერ რატიფიცირებას.</p>	<p>- ფრაზის “შემოსავლები კაპიტალის მატებიდან” შესატყვისი ტერმინი საქართველო საგადასახადო კანონმდებლობაში არ არის ამასთან ეს ტერმინი ფართოდ გამოიყენე საერთაშორისო პრაქტიკაში, იხმარება სხვადასხვა ენებზე გაფორმებულ ანალოგიურ შეთანხმებებში, ასევე იხმარება საქართველოს მიერ გაფორმებულ და ძალაში შესულ ყველა ანალოგიურ შეთანხმებებში.</p> <p>- “ცვლილებებისა და დამატებების” შესახებ მუხლი გათვალისწინებული არ არის OECD-ის მოდელით. ამ მუხლის შეთანხმების ტექსტში შეტანა არც საერთაშორისო პრაქტიკაში არის მიღებული. მას არ შეიცავს პრაქტიკულად არც ერთი ორმაგი დაბეგვრის თანმიმდევრული შესახებ საერთაშორისო შეთანხმება. OECD-ის სამდივნოს, ასევე ცალკეული ქვეყნების, მათ შორის ირლანდიული ექსპერტების აზრით, ეს საკითხი რეგულირდება სახელმწიფოებო სამართლის შესახებ ვენის 1978 წლის კონვენციით, რის გამოც ამ მუხლზე შეტანა პრაქტიკულ საჭიროებას არ წარმოადგენს.</p> <p>- შეთანხმება საჭიროებს რატიფიკაციას. საქართველოს პარლამენტის მიერ შეთანხმებების რატიფიცირების შემთხვევაში, მის დებულებებს ექნებათ უპირატესი იურიდიული ძალა შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობას მიმართებაში.</p>
---	---